

Там, където мъжете не знаят даже името на майките си

Викат й "майко на децата" или "домакиньо". Всичко друго е просто немислимо. Името на жената в Афганистан не се изписва дори върху надгробния камък. Прочетете този вълнуващ коментар на една афганистанска жена

[Васлат Хасрат-Назими, DW](#) 03 август 2017 в 13:51

Снимка [picture-alliance/dpa/EPA/J. Rezayee](#)

"Дъщерята на Гул Ахмад", "Майката на Барялай", "Жената на Тадж Мохамад" – в крайно консервативния Афганистан жената няма дори име. Много мъже по-скоро биха си отрязали ръката, отколкото да нарекат жена си по име. Вместо това те ѝ викат "майко на децата" или просто "домакиньо". Всичко друго е просто немислимо. Името на жената не се изписва дори върху надгробния камък.

А който си няма име, не оставя и следи. Дори когато една афганистанска жена извърши нещо забележително, впоследствие се споменава единствено името на мъжа, на бащата или на сина ѝ. И лаврите отиват при тях. Но това си има и обратна страна. Когато една жена стори нещо, което в очите на обществото е скандално, тогава потърпевша е не само тя – увредено е и името на всички нейни мъжки роднини. В резултат: за афганистанската жена повечето врати, които водят навън, са затворени. Поради страха, че може да опозори мъжете.

Всичко в името на "мъжката чест"

Честта ("намус") на един мъж е пряка функция от честта на жена му. Тази традиция идва още от предислямски времена и е позната и в други страни. Само онзи мъж, който успешно брани жена си от външни заплахи, може да се смята за човек с достойнство и чест. Но ако не се справи с тази задача, тогава губи честта си и вече не може да се смята за истински мъж. А

който иска да възстанови изгубената си чест, той е склонен дори към насилие: бой с камъни, киселина в лицето, отсечени крайници, та чак до убийство – афганистанското общество толерира всички тези "санкции" срещу жените.

Жените се отделят от мъжете на публични места в редица култури. В Афганистан обаче правят още една крачка: никой не бива да знае името на жената, камо ли да види лицето ѝ!

"Къде ми е името?"

Срещу тази традиция протестират афганистански жени с новата си кампания в социалните мрежи. Под хаштага #WhereIsMyName ("Къде ми е името?") те защитават своята собствена идентичност и поставят под въпрос това дълбоко вкоренено табу. Във "Фейсбук" и в "Туитър" вече заваляха постинги от афганистанки, живеещи както в страната, така и извън нея. Кампанията подкрепят хора на изкуството и политици, които споделят свои снимки и снимки на жените си. Повечето жени обаче не смеят да публикуват свои снимки, защото ги е страх от последствията. Един млад мъж пише: "Аз вече съм възрастен човек, но доскоро изобщо не знаех името на майка си."

Кампанията онагледява един добре известен факт: никъде другаде по света жените не са тъй потискани, както в Афганистан. Тази страна, където вече от десетилетия се водят граждански войни, е най-опасното място за една жена на земното кълбо. Според някои оценки, над 60% от жените още на 16-годишна възраст сключват принудителни бракове. Никъде другаде по света броят на самоубийствата сред жените не е по-висок от този сред мъжете – а в Афганистан това е факт. Но как ли да се решат тези ужасяващи проблеми, след като жената няма право дори на име?

Един от многото случаи на насилие над жени в Афганистан, който за съжаление не е най-фрпацираният

Преди 15 години НАТО влезе в Афганистан. Оттогава досега международната общност даде милиони за насърчаване на правата на жените. Срам и позор е, че въпреки това афганистанските жени и до днес са принудени да се борят за такова основно право, каквото е правото на име и идентичност!

Женски права - да, само не у дома!

Разбира се, и в Афганистан можете да откриете семейства, които не се прекланят пред тази традиция. Обикновено обаче общественият натиск е прекалено силен. Афганистанският президент Ашраф Гани често се появява на публични места с жена си, която е християнка от Ливан. Неговите предшественици обаче никога не си позволяваха такова нещо. Г-жа Рула Гани дори взе участие в предизборната кампания и държа няколко речи в подкрепа на мъжа си. Мнозина образовани и модерни афганистанци одобряват такава нагласа, но въпреки това за нищо на света не биха извели жените си на публично място. Дори когато публично се споделят сватбени снимки, на тях обикновено се вижда само младоженецът. За мнозина афганистански мъже модерността свършва там, където започва личното им пространство. Когато става дума за правата на жените, лицемерието се шири навсякъде. Когато е за правата на чуждите жени – подкрепяме! При мен вкъщи обаче – и дума да не става!

В един видеорепортаж западни журналисти интервюират на улицата млади мъже, които подкрепят кампанията на жените. Когато обаче трябва да отговорят на въпроса как се казват жените в техните семейства, интервюираните видимо се колебаят и се чувстват неудобно. В крайна сметка го правят, но си личи, че им е много трудно и че част от имената очевидно са измислени.

Сложете край на лицемерието!

Питам се: колко пари е вложила международната общност в проекти за промяна на манталитета на афганистанските мъже? Защото ако някой наистина желае да подобри правата на жените в Афганистан, трябва първо да тръгне от лицемерието на мъжете. И едва когато един афганистански мъж гордо публикува във "Фейсбук" сватбената снимка заедно с жена си, тогава ще му повярвам, че се интересува от правата на жените. А най-прекрасно би било, ако под снимката напише, че е горд да бъде съпруг на Гул Мина...

Информационна агенция [Дойче Веле, 3 август 2017 г.](#)